

Het kan wél

Verkiezingsprogramma 2026–2030

The logo for the Dutch political party D66, featuring the letters 'D66' in a large, white, sans-serif font above the word 'moerdijk' in a smaller, white, sans-serif font, all contained within a solid green square. This square is centered within a larger orange square, which is itself centered within a yellow rectangle that occupies the lower two-thirds of the page.

D66
moerdijk

Het kan wél

Voorwoord

In Moerdijk staan we voor grote keuzes. Keuzes over wonen, onderwijs, veiligheid en zorg. Maar bovenal keuzes over hoe we samenleven. Als lijsttrekker van D66 Moerdijk wil ik laten zien dat politiek niet alleen gaat over regels en besluiten, maar over mensen. Over vertrouwen geven, ruimte maken en verantwoordelijkheid nemen.

We leven in een tijd waarin veel mensen zich zorgen maken. Zorgen over betaalbare woningen, over kansen voor hun kinderen of hoe veilig hun buurt is. Die zorgen zijn terecht. Dit moet verbeteren. Bij D66 geloven we dat het wél kan. Dat we met lef en samenwerking vooruitgang kunnen boeken — ook in Moerdijk.

Dit verkiezingsprogramma is geen dik boekwerk vol beloftes. Het is een compacte, duidelijke uitnodiging om mee te doen. We kiezen voor realistische oplossingen die werken in onze gemeente. Voor beleid dat mensen helpt, niet tegenwerkt. Voor een overheid die naast je staat, niet tegenover je.

Als D66 zetten we in op bouwen voor starters en ouderen, op inclusief onderwijs zonder thuiszitters, op een veilige leefomgeving voor iedereen en op een sociaal beleid waarin niemand wordt uitgesloten. We doen dat met respect voor de ruimte, voor elkaar en voor de toekomst. Ook bij grote ontwikkelingen zoals Powerport Moerdijk kiezen we voor een aanpak die breed gedragen is, met oog voor duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en de belangen van onze inwoners. Want vooruitgang mag nooit ten koste gaan van vertrouwen.

Ik ben blij met het team dat we hebben samengesteld en met de plannen die we samen hebben gemaakt. Ze geven richting, energie en een helder kompas voor de komende jaren. Ik nodig je uit om mee te denken, mee te praten en mee te doen. Want de toekomst van Moerdijk maken we samen.

Het kan wél. Ook in Moerdijk.

Ine Kuijpers, Lijsttrekker

Inhoudsopgave

1. Wonen	1
2. Fysieke Leefomgeving	3
3. Klimaat en Energie	5
4. Gezondheid	7
5. Onderwijs	9
6. Cultuur	11
7. Sociaal Domein	13
8. Veiligheid en leefbaarheid	15
9. Lokale democratie en goed bestuur	17
10. Financieel beleid	19

Hoofdstuk 1

Wonen

Wonen

Er zijn simpelweg te weinig betaalbare woningen, ook in Moerdijk. De woningcrisis raakt alle soorten huishoudens: starters, gezinnen en ouderen. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de beperkte ruimte slim te benutten en ervoor te zorgen dat iedereen een betaalbare, kwalitatief goede en duurzame woning kan vinden. D66 wil de woningcrisis aanpakken door te bouwen waar het kan, te reguleren waar het moet en te verduurzamen voor de toekomst.

- D66 streeft naar een woningaanbod bestaande uit minstens dertig procent sociale huurwoningen.
- Wij besteden specifiek aandacht aan woningen die betaalbaar en geschikt zijn voor starters en senioren. Dit willen we bereiken door een actiever grondbeleid van de gemeente om meer sturing op gerealiseerde woningtypes te krijgen. Daarnaast willen we inzetten op sociale koopwoningen en Collectief Particulier Ondernemerschap (CPO), sociaal samen bouwen.
- D66 Moerdijk is voorstander van zoveel mogelijk binnen de kernen te bouwen en open ruimte te behouden; hierdoor is hoogbouw in de vitale kernen voor ons een optie.
- Alleen toekomstbestendige bouw (klimaatadaptief, energieneutraal, circulair en natuurinclusief).
- Om de woningmarkt toegankelijk te houden voor woningzoekenden, wil D66 extra woningen voor spoedzoekers.
- Transparantie en onderbouwing van de beslissingen van de welstandscommissie.

Hoofdstuk 2

Fysieke leefomgeving

Fysieke Leefomgeving

De overheid speelt een belangrijke rol in het scheppen van kaders voor ruimtelijke ordening. Om te voorkomen dat individuele belangen de algemene belangen overschaduwden, wil D66 de ruimte verdelen waar dat moet en ruimte geven wanneer dit kan.

- D66 vindt dat bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen water en bodem leidend moeten zijn. Hierdoor bouwen wij niet alleen toekomstbestendiger, maar maken wij Moerdijk ook klimaatbestendig. Dit voorkomt overstromingen en droogteschade, beschermt kwetsbare gebieden en vermindert de druk op onze biodiversiteit. Wij bouwen op geschikte locaties, rekening houdend met waterstromen en bodemeigenschappen, en investeren in natuur-inclusieve oplossingen. Alleen zo voorkomen wij toekomstige schade en bouwen wij aan een veerkrachtige en duurzame leefomgeving.
- Niet voor iedereen is mobiliteit even beschikbaar, betaalbaar en toegankelijk. Voor D66 is het belangrijkste doel van mobiliteitsbeleid om deze beperkingen op te lossen. Wij willen dit doen door o.a. financiële ondersteuning aan doelgroepen binnen lagere sociaaleconomische inkomensgroepen om met het openbaar vervoer te kunnen reizen en het stimuleren van vrijwilligersvervoer als aanvulling op bestaande OV-verbindingen en doelgroepenvervoer.
- D66 stimuleert het aanleggen en onderhouden van groen, waar wij bij beheer en onderhoud van de openbare ruimte natuurinclusief bouwen en initiatieven als pluktuinen stimuleren.
- D66 besteedt aandacht aan de preventie van overlastgevende dier- en plantensoorten die niet van nature in onze omgeving thuishoren.
- Wandelen en fietsen, en reizen per openbaar vervoer zijn duurzamer dan het gebruik van een (privé)auto. Daarom faciliteren en stimuleren we recreatief wandelen en willen we meedoen met het Fietssnelwegensysteem van de Provincie.

Hoofdstuk 3

Klimaat en Energie

Klimaat en Energie

Voor een duurzame toekomst moeten we afscheid nemen van aardgas. Dat maakt ons minder afhankelijk van landen die energie als drukmiddel gebruiken en het versterkt onze lokale veerkracht. D66 wil deze transitie voor iedereen haalbaar en betaalbaar maken. Daarom zetten we de opbrengsten van windenergie in om huishoudens te ondersteunen die de overstap niet zelfstandig kunnen maken. Uiteindelijk levert deze verandering niet alleen milieuwinst op, maar ook financiële voordelen — voor inwoners én voor de gemeente. Ook verwachten we dat de ontwikkelingen rond Powerport Moerdijk bijdragen aan de energietransitie in onze gemeente: een investering in de toekomst van ons allemaal.

- We zetten in op energie besparen, duurzaam opwekken en meer groen in de buurt.
- We helpen bewoners en bedrijven om te verduurzamen. De eerste stap daarin is isolatie, zodat we zowel energie als kosten besparen.
- Het verduurzamen van onze monumenten moet makkelijker worden. Uiterlijk en essentiële karakteristieke kenmerken moeten bewaard blijven, maar niet elke steen moet onaangeroerd blijven.
- Door zonne-energie op daken en lokale windenergie in coöperatievorm, maken we duurzame energie betaalbaar voor iedereen. Tegelijkertijd zetten we in op het lokaal oplossen van netcongestie, met slimme oplossingen zoals buurtbatterijen en beter gezamenlijk energieverbruik op onze industrieterreinen.
- D66 Moerdijk steunt de ontwikkeling van Powerport Moerdijk. Dit is noodzakelijk voor de transitie van onze Moerdijkse industrie en is van nationaal belang. D66 zet zich in voor een goede, zo breed mogelijk gedragen, ontwikkeling van de ruimtelijke invulling.

Hoofdstuk 4

Gezondheid

Gezondheid

Iedereen wil leven in een gezonde en schone omgeving, maar dat is niet voor iedereen de realiteit. Onze gezondheid wordt voor een groot deel bepaald door factoren buiten de gezondheidszorg. D66 zet zich daarom in voor veel groen, ruimte om te bewegen en schone lucht. Want iedereen voelt zich beter in een gezonde omgeving.

- D66 wil voldoende groen in de kernen en verstening tegengaan. Dat doen we met de 3-30-300 regel: vanuit ieder huis zie je minimaal drie bomen, 30% van de woon-omgeving valt in de schaduw van een boom en vanuit ieder huis is binnen 300 meter een groene omgeving te vinden of kun je een ommetje starten.
- Het is belangrijk dat je terecht kan bij je eigen huisarts en het liefst om de hoek. Wij zetten ons in om samen met huisartsen en patiënten een geschikte praktijkruimte te vinden, bij voorkeur samen met andere gezondheidsdisciplines zoals fysiotherapie en wijkverpleging zodat samenwerken wordt vergemakkelijkt.
- We streven ernaar dat alle kwetsbare gezinnen meedoen aan het programma Kansrijke Start, waarbij jonge ouders tijdens de eerste 1000 dagen van een kind ondersteund worden.
- Onderwijs, sportverenigingen en buurtinitiatieven zijn vaak de eersten die merken dat een jongere vastloopt. Juist daarom is structurele financiering nodig: zodat zij kunnen ingrijpen voordat zwaardere jeugdzorg nodig is.
- Stimulering en beschikbaarheid van sportfaciliteiten voor een breed publiek is essentieel voor een goede gezondheid van jong tot oud. Hierbij zal D66 zich sterk maken voor behoud van de zwembaden in Willemstad en Fijnaart.
- Gezondheid en welzijn moeten een medebepalend element zijn bij besluiten over ruimtelijke ordening en woonomgeving. Hierbij wil D66 het gebruik van bestrijdingsmiddelen rondom woonkernen en natuurontwikkelgebieden verbieden en pleit D66 ervoor geen nieuwe of uitbreiding van intensieve veehouderij toe te staan.

Hoofdstuk 5

Onderwijs

Onderwijs

Inclusief onderwijs is voor ons vanzelfsprekend. Onderwijs is geen kostenpost, maar een investering in de toekomst van Moerdijk. D66 kiest voor gelijke kansen, sterke scholen en een samenleving waarin leren voor iedereen mogelijk is.

- We willen nul thuiszitters en zorgen dat elk kind passend onderwijs krijgt, ongeacht achtergrond of beperking. Dat vraagt om samenwerking tussen scholen, jeugdzorg en ouders en om voldoende ondersteuning voor leraren.
- We pakken laaggeletterdheid aan en versterken de basisvaardigheden: taal, rekenen en digitale geletterdheid. Want meedoen begint bij kunnen lezen, schrijven en begrijpen.
- Jongeren én volwassenen verdienen kansen om bij te leren. Samenwerking met het MBO is daarbij essentieel: voor jongeren, om uitval te voorkomen en perspectief te bieden en voor volwassenen die willen bijscholen.
- Waar mogelijk, stimuleren we ook samenwerking tussen MBO-instellingen en bedrijven, zodat praktijkgerichte opleidingen beter aansluiten op de arbeidsmarkt.
- D66 wil dat bibliotheekfuncties beschikbaar zijn in alle vier hoofdkernen. We steunen ook lokale initiatieven voor boekenruil en uitleenpunten. Want een boek in de buurt is een kans in de hand.
- Tot slot: verkeersveiligheid rondom scholen moet beter. We beperken autoverkeer waar mogelijk en maken ruimte voor fietsen en lopen. Kinderen moeten veilig naar school kunnen, elke dag.

Hoofdstuk 6

Cultuur

Cultuur

Kunst en cultuur zijn onmisbaar voor een vitale en verbonden samenleving. Ze houden ons een spiegel voor, inspireren, ontroeren, vermaken en verbinden. Het stimuleren van het creatief vermogen van onze inwoners draagt bij aan een veerkrachtige gemeente waarin inwoners actief deelnemen aan de maatschappij en zich erkend voelen. Kunst en cultuur spelen niet alleen een rol in persoonlijke ontwikkeling, maar ook in sociale samenhang. Het samen bezoeken van een voorstelling, zingen in een koor, het ontdekken van creatieve talenten of het uiten van emoties door middel van kunst zijn slechts enkele voorbeelden van de impact die kunst en cultuur hebben op het dagelijks leven.

- D66 zet sterk in op onderwijs waarbij cultuureducatie een essentiële rol speelt. Kinderen en jongeren hebben creatieve vaardigheden nodig die hen voorbereiden op de toekomst. Wij roepen de gemeente op om cultuureducatie verder te integreren in het onderwijs, met speciale aandacht voor inclusieve programma's en participatie van jongeren in cultureel aanbod.
- Het erfgoed van onze gemeente is belangrijk voor de identiteit en het gemeenschapsgevoel. D66 investeert in het behoud en de zichtbaarheid van lokaal erfgoed.
- D66 staat voor blijvende financiële investeringen in kunst en cultuur waarbij het stimuleren van lokale cultuuractiviteiten voorop staat.

Hoofdstuk 7

Sociaal Domein

Sociaal Domein

Een sterke samenleving laat niemand achter. In Moerdijk willen we dat iedereen mee kan doen — ongeacht achtergrond, gezondheid, inkomen of verblijfsstatus. D66 kiest voor een sociaal beleid dat werkt: mensgericht, inclusief en met oog voor de lange termijn.

- We geloven dat voorkomen beter is dan genezen. Daarom zetten we in op vroegsignalering van schulden, hulp op maat en toegankelijke ondersteuning. Mensen moeten niet verdwalen in regels, maar geholpen worden om weer grip te krijgen op hun leven.
- Iedereen doet mee. Dat geldt ook voor mensen die nieuw zijn in onze gemeente. Asielzoekers en statushouders verdienen een veilige plek en een eerlijke kans. D66 neemt haar verantwoordelijkheid in het nationale vraagstuk, maar doet dat op een manier die past bij Moerdijk: met aandacht voor gezondheid, veiligheid en welzijn. Meedoen begint bij dag één — met taal, werk, onderwijs en contact.
- We voeren een actief inclusiebeleid. Dat betekent: geen loze woorden, maar concrete acties. De gemeente geeft hierin het goede voorbeeld, bijvoorbeeld bij werving, communicatie en toegankelijkheid van diensten. We zorgen dat iedereen zich gezien en gehoord voelt.
- Het sociaal domein is geen vangnet, maar een springplank. D66 Moerdijk kiest voor een samenleving waarin mensen kansen krijgen, ondersteuning vinden als dat nodig is en waar we samen zorgen voor wie het even niet redt.

Hoofdstuk 8

Veiligheid en Leefbaarheid

Veiligheid en Leefbaarheid

Iedereen moet zich veilig kunnen voelen: thuis, op straat, online en in de buurt. Veiligheid is geen luxe, maar een basisvoorwaarde voor vrijheid. D66 Moerdijk kiest voor een aanpak die werkt: dichtbij mensen, met oog voor preventie én handhaving.

- We zetten in op het voorkomen van huiselijk geweld, femicide en het ondersteunen van mensen met verward gedrag. Dat vraagt om samenwerking tussen zorg, politie en buurtinitiatieven. Signalen moeten vroeg worden herkend en serieus genomen. Slachtoffers verdienen bescherming, daders moeten worden gestopt.
- Discriminatie en uitsluiting horen nergens thuis, ook niet in Moerdijk. We bouwen aan een gemeente waarin iedereen zichzelf mag zijn, ongeacht afkomst, geloof, gender of achtergrond. Veiligheid is ook sociale veiligheid: je vrij kunnen bewegen zonder angst.
- De wijkagent en BOA's moeten weer zichtbaar zijn in de buurt. Niet alleen om te handhaven, maar ook om te verbinden. D66 wil dat zij de tijd en ruimte krijgen om mensen te kennen, problemen te voorkomen en gezag op te bouwen.
- We rollen het huidige arbeidsmigrantenbeleid verder uit, met aandacht voor veiligheid, gezondheid en leefbaarheid. Arbeidsmigranten verdienen een fatsoenlijke plek in onze gemeente, en overlast moet worden aangepakt waar die ontstaat.
- Ondernijning is een sluipend gevaar. Criminele netwerken mogen geen grip krijgen op onze wijken, bedrijven of bestuur. D66 kiest voor een stevige aanpak, met samenwerking tussen gemeente, politie en inwoners.
- Veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid. D66 Moerdijk staat voor een gemeente waarin je je veilig voelt — en waarin we samen zorgen dat dat zo blijft.

Hoofdstuk 9

Lokale Democratie en Goed Bestuur

Lokale Democratie en Goed Bestuur

D66 wil dat de gemeente Moerdijk meer optrekt met haar inwoners om de gemeente samen vorm te geven. De gemeente moet een menselijk gezicht hebben.

- We stimuleren het gebruik van instrumenten van directe democratie waarbij inwoners betrokken worden bij het bestuur van de gemeente. Essentieel onderdeel daarbij is transparantie van taken en verantwoordelijkheden. We dragen er zorg voor dat de gebiedstafels meepraten over onderwerpen die in hun gebied spelen.
- We voeren het recht op samenwerken in: het recht voor bewoners en organisaties om samen te werken met de gemeente om maatschappelijke doelen te behalen. Met het uitdaagrecht krijgen inwoners de mogelijkheid om zelf overheidstaken op een andere manier uit te voeren. Hiervoor maken we afspraken tussen organisaties, vertegenwoordigers, onafhankelijke procesbegeleiders en inwoners. Met het recht op overname kunnen bewoners gebouwen van de gemeente overnemen om die te behouden en te gebruiken voor maatschappelijk belang.
- D66 vindt het essentieel dat de gemeente helder en toegankelijk communiceert met haar inwoners. Informatie moet begrijpelijk zijn voor iedereen, ongeacht achtergrond of opleidingsniveau. Door simpelere taal te gebruiken (B1), zorgen we ervoor dat inwoners zich beter kunnen informeren, meedenken en deelnemen aan de gemeentelijke besluitvorming.
- We introduceren het recht op vergissen. Als inwoners een fout maken in het contact met de gemeente worden ze hier niet direct voor gestraft. In plaats van een boete te ontvangen krijgt iemand de kans om de fout recht te zetten. Dit draagt bij aan een betere relatie tussen inwoners en de gemeente.
- De gemeente en haar leveranciers zijn ook transparant over de toepassingen van algoritmes en sensoren. We gaan daarin verder dan de privacywetgeving voorschrijft. Voor algoritmes moet altijd een mogelijkheid zijn waarbij een mens kan ingrijpen; algoritmes zullen nooit de besluitvorming bepalen.

Hoofdstuk 10

Financieel Beleid

Financieel beleid

Om bovenstaande mogelijk te maken streeft D66 naar een krachtig financieel beleid. D66 streeft naar een evenwichtige begroting, met een adequate reserve om tegenvallers op te vangen, en geen overschotten of torenhoge reserves, maar ook geen tekorten zodat voorzieningen verdwijnen.

- De begroting moet in evenwicht zijn, dus niet meer uitgeven dan er binnenkomt. Als er onverhoopt een tekort is, dan streven we ernaar om de begroting zo snel als mogelijk en als verantwoord, weer in balans te brengen.
- De gemeentelijke diensten moeten 100% dekkend zijn.
- Controleerbaarheid van de begroting is cruciaal. Een sterke positie van de (gemeentelijke) rekenkamer is van groot belang. Ook een leesbare en begrijpelijke begroting is essentieel, zodat ook inwoners en media kunnen meekijken en meedenken
- Moerdijk heeft in toenemende mate met onzekerheden te maken. Risico's kunnen forse financiële gevolgen (en daarmee ook beleidsmatige gevolgen) hebben en er zijn risico's die de bedrijfscontinuïteit in de weg kunnen staan. D66 is voorstander van een correcte, transparante risicobeheersing.

Bij D66 geloven we dat het wél kan!

Verantwoording

Aan dit verkiezingsprogramma werkten mee (op persoonlijke titel):

Ine Kuijpers, Geert Wiers, Alja Wiers-Reinders, Hugo-Jan Dulfer

Dit is ons verkiezingsprogramma: de idealen en de keuzes die ons richting geven.

We laten zien wat we zien, wat we willen en wat dat concreet betekent.

D66
moerdijk